

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 4. juli 2013 i sag nr. BS SKSd-1290/2012:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
mod
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
og
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen vedrører fortolkning af et testamente, oprettet af sagsøger, [REDACTED], og dennes nu afdøde samlever, [REDACTED]. De sagsøgte er [REDACTED] og to særbørn, [REDACTED] og [REDACTED].

[REDACTED] påstand er, at [REDACTED] og [REDACTED]s tilpligtes at anerkende, at [REDACTED] i boet efter [REDACTED] skal arve 7/8.

[REDACTED] og [REDACTED]s påstand er frifindelse. [REDACTED] og [REDACTED] har nedlagt modpåstand om, at [REDACTED] tilpligtes at anerkende, at hun i boet efter [REDACTED] skal arve 3/4.

Oplysningerne i sagen

[REDACTED] og [REDACTED] oprettede den 12. februar 2004 testamente. Testamentet er samme dato underskrevet for notaten ved Retten i Tønder.

Af testamentets § 1 fremgår:

" § 1

- 1.1. Det er vort ønske, at den af os, som måtte blive længstlevende, skal arve mest muligt efter førstafdøde, således at førstafdødeslivsarvinger alene skal arve deres tvangarvelod i henhold til den til enhver tid gældende arvelovgivning.
- 1.2. Ved førstafdødes død er det vort ønske, at længstlevende forlods - indefor den pågældendes arvelod jf. § 1.1. - skal have ret til at udtage vor fælles bolig. Såfremt værdien af ejendommen overstiger arvelodden, modsvares dette af kontant betaling til boet.
- 1.3. Det er endvidere vort ønske, at den af os, som måtte blive længstlevende, forlods skal have ret til at udtage vort fælles indbo."

██████████ fik stillet diagnosen kræft i foråret 2011, og han afgik ved døden den 11. november 2011 som følge af sygdommen. Ved dødsfaldet var han og B██████████ samlevende.

██████████ har forklaret, at hun har været gift før forholdet til ██████████, og at hun fra dette ægteskab har 3 børn. Hun blev skilt inden hun mødte ██████████. Hun og ██████████ mødte hinanden i januar 2001 og flyttede sammen i maj 2002. Hun gik ind i forholdet medbringende bil, hus, en del indbo, og penge på kontoen, nok et par hundrede tusinde kroner. Huset beholdt hun, selv om hun flyttede ind i ██████████ hus. Hendes hus er lejet ud. Da hun mødte ██████████ boede ██████████ H██████████ datter, hjemme. ██████████ flyttede ud noget tid inden, at hun selv flyttede ind.

Da hun og ██████████ flyttede sammen, havde hun sine pengesager i Tønder Bank og Danske Bank. Hun havde kapitalpensioner begge steder. I 2003 lavede hun en kapitalpension i Tønder Bank, mest for at udnytte skattefradraget, og for at den ikke skulle være i obligationer. Hun satte ██████████ ind som begunstiget. Hun fik at vide, at det skulle gøres ved navn, da de var samlevende. Det var meningen, at hun også skulle indsættes som begunstiget i ██████████ kapitalpension, men bankdamen havde ikke tid den dag, de var i banken. De aftalte derfor med bankdamen, at det skulle gøres senere.

I 2004 blev hun syg med tarmkræft, og hun og ██████████ oprettede derfor testamentet. De troede begge, at hun ville dø af sygdommen. De ønskede, at ██████████ skulle arve det meste, da hendes børn kunne klare sig selv. Ved oprettelse af testamentet fik de hjælp af advokat ██████████, som gennemgik det hele med dem. De oplyste advokaten, at de ville sikre hinanden mest muligt, som var de ægtefæller. De talte ikke om, hvor stor en brøkdel det skulle være, eller tal i det hele taget. Det skulle bare være mest muligt. Til dette møde talte de heller ikke om pensioner, andet end de

bestemmelser i testamentet, der vedrører pensioner. Hun blev dog efter noget tid rask igen. De talte herefter om ægteskab, men de var enige om, at de ikke ville giftes, da de begge havde dårlige erfaringer og var blevet skilt tidligere. De ville hellere fortsætte som samlevende, men ville dog gerne sikre hinanden som ægtefæller. Både hendes og [REDACTED]s børn var voksne og kunne sagtens klare sig. Da de allerede havde oprettet testamentet, regnede de med, at det alt sammen var i orden. [REDACTED] sagde til hende, at testamentet, som de havde oprettet, automatisk medførte, at hun nu også var begunstiget i hans kapitalpension. Dette havde han undersøgt, og det var han helt overbevist om. Hun troede derfor også, at det var sådan. Derfor gjorde de ikke mere ved det. Hun er helt sikker på, at havde [REDACTED] vidst, hvad der nu efter hans død er sket, ville de have giftet sig.

I 2006 blev der foretaget en ændring i [REDACTED] kapitalpension vedrørende udbetalingstidspunktet, men det var banken selv der gjorde det, fordi der tilsyneladende var fejl i den oprindelige kontrakt. Der blev ikke noget gennemgået med dem i den forbindelse. De var vist på et tidspunkt inde i banken for at tale om en selv pension, men de talte ikke i den forbindelse om kapitalpensionen. De spurgte ikke ind til begunstigelsen, da de jo begge var i den tro, at det hele var i orden. Få dage inden [REDACTED] død, ringede hun til banken, som først da opdagde, at hun ikke var blevet begunstiget, som hun og [REDACTED] troede, at hun var. Hun fik at vide af banken, at hun skulle tale med advokaten. De lovede, at de ville ordne det, men fik det åbenbart ikke gjort.

Efter hun og [REDACTED] lavede testamentet, steg hendes egen formuet lidt, og det vil hun tro, at [REDACTED] også gjorde. De havde hele tiden hver deres konto, men fuldmagter til hinandens konti. De deltes om alle udgifter.

I maj 2011 fik [REDACTED] diagnosen kræft. De ringede til advokat [REDACTED] for at sikre sig, at alt stadig var ok med testamentet. De vidste godt, at da de oprettede testamentet, var tvangsarven 1/2, men de fandt også ud af, at loven siden blev ændret, så det nu var 1/4. Det var de glade for. De havde ikke forstået, at man også kunne reducere børnenes arv til 1/8. Advokat [REDACTED] sagde til dem, at de var godt sikret. De talte ikke om brøker eller tal i den telefonsamtale. [REDACTED] ville derefter gerne have, at hun skulle have de penge, der stod på hans konto i Tyskland, da han syntes, at de skulle gå til hende, uden at hun skulle dele med nogen. Han ønskede, at hun skulle have mest muligt. Han sagde, at hun ikke behøvede sige noget om det til nogen. Hun havde også en konto i den tyske bank, og de kørte sammen derned, hvor [REDACTED] flyttede pengene til hendes konto.

Efter [REDACTED]s død var hun i banken, og bankdamen, [REDACTED], sagde til hende, at hun skulle arve 3/4, og at hun skulle have kapitalpensionen. Bankdamen kom med nogle foreløbige tal, og sagde, at hun nok skulle af med ca. 500.000,- kr. til [REDACTED] børn. Hun talte derefter med [REDACTED] datter, om, hvordan de skulle gøre. [REDACTED] spurgte på et tidspunkt til kontiene i Tyskland, og hun sagde, at der ikke var noget indestående på [REDACTED] konto, for det havde hun jo lovet [REDACTED] at hun ville

sige. De snakkede ikke i øvrigt om kapitalpensionerne. De enedes om, at advokat [redacted] skulle hjælpe dem med at dele boet. Hun foreslog advokat [redacted], da hun kendte ham fra tidligere. [redacted] havde ikke umiddelbart nogen indvendinger mod dette. De aftalte et møde, som skulle være hjemme hos hende. Mødet blev dog aflyst, da [redacted] og [redacted] efterfølgende oplyste, at de ønskede at have deres egen advokat, advokat [redacted], med til mødet. De fandt derefter en ny dato. Hun mødtes med advokat [redacted], og advokat [redacted] i december 2011. [redacted] døtre var ikke til stede. De talte på mødet om, at hun skulle have 3/4. Det var det hun forventede, for det havde bankdamen også sagt. De talte om bilens værdi, indboets værdi, og formuens størrelse i øvrigt. De talte om, at hun gerne ville overtage hus og værdipapirer. De var enige om, at det skulle være et privat skifte. Hun gav en skiftefuldmagt til advokat [redacted]. På mødet sagde hun også, at der ikke var nogen penge i Tyskland. Da [redacted] efterfølgende ringede til hende og spurgte, om hun havde fået de penge, der stod på [redacted] konto, svarede hun ærligt, at det havde hun. Hun vidste ikke, at der skulle betales afgift.

Hun regnede med at det, som advokaterne sagde på mødet omkring arvefordelingen, var rigtigt. Ingen nævnte på noget tidspunkt, at der kunne være andre muligheder. Hun fik opfattelsen af, at hun skulle arve 3/4, og det var bare sådan, det var. Ingen sagde andet til hende.

Efter [redacted]s død, og da det var gået op for hende, at hun alligevel ikke fik [redacted]s pensionsopsparing, holdt hun et møde med [redacted] i Tønder Bank, [redacted] og advokat [redacted]. De mente begge, at den anden havde i hvert fald en del af skylden for, at det med kapitalpensionen ikke var blevet ordnet korrekt. [redacted] udtalte, at at banken som kompensation ville udbetale 50.000,- kr. til hende, og at banken mente, at advokat [redacted] også burde udbetale noget. Hun forstod på bankdirektøren, at banken også havde troet, at det var i orden, men det var det bare ikke. Efter mødet kunne hun ikke finde ud af, hvem der havde fejlen. Hun behøvede hjælp og rådgivning, og hun rettede derfor henvendelse til en anden advokat, advokat [redacted], for at få hjælp. Det var først ved et møde med advokat [redacted] at hun blev klar over, at testamentet også kunne fortolkes, så hun arvede 7/8 i stedet for 3/4.

Hun bor selv i dag. Hun har fået en ny ven for ca. et år siden. [redacted] har hele tiden sagt til hende, at hun ikke skulle leve selv, men hvis hun fandt en ny mand, skulle hun passe på sine penge.

[redacted] har forklaret, at hun er datter af [redacted]. Han var gift med deres mor, og forældrene blev skilt i 1997. De havde ægtepagt, fordi [redacted] havde to huse, han gerne ville beholde. [redacted] gav deres mor 150.000,- kr. og fik resten selv ved skilsmissen. Hun blev boende i huset med sin far, og lillesøsteren flyttede sammen med deres mor. Han havde ikke andre boende inden [redacted] flyttede ind. Det er rigtigt, at hendes far gav

udtryk for, at han ikke ville giftes igen, da han havde dårlige erfaringer med det. Hun boede ikke hjemme da [REDACTED] flyttede ind. Hendes far var indtil kræftsygdommen sund og rask, og har aldrig været psykisk syg på nogen måde.

Hendes far ringede i maj 2011 og sagde til hende, at han havde kræft. Han fortalte, at han skulle i behandling, men at han var meget syg. Pengesagerne fortalte han ikke om. De ting var han ikke åben omkring, og hun talte aldrig med sin far om penge. Hun besøgte ham nogle gange inden han døde. Han sagde intet om penge eller pensioner. Efter hans død blev hun ikke kontaktet af [REDACTED]. Hun vidste, at [REDACTED] skulle tale med [REDACTED], og sagde til [REDACTED], at hun skulle spørge ind til pengene i Tyskland, og evt. pensioner og forsikringer. Hun vidste fra barn af, at deres far havde en bank i Tyskland. Da [REDACTED] havde talt med [REDACTED], ringede hun og sagde, at [REDACTED] ville tilbyde 250.000,- kr. til dem hver. Hun syntes, at de skulle have en advokat til at gøre det, og de ville gerne have deres egen advokat med til et møde også, så de var sikker på, at det gik rigtigt for sig. De tog kontakt til advokat [REDACTED], og de aftalte et møde på advokatens kontor, hvor [REDACTED] også skulle deltage. Hun og hendes søster deltog ikke, da de mente, at alle papirerne var der, og der var derfor ikke nogen speciel grund til, at de skulle være der. Hun ville bare gerne have tingene ordentligt undersøgt, inden de sagde ja.

[REDACTED] har forklaret, at hun ikke har boet med sin far, siden hun og deres mor flyttede fra ham. Det er rigtigt, at deres far ikke ville giftes igen, han syntes, at det var for bøvel. Han ringede til hende samme dag som han ringede til [REDACTED] og sagde, at han var meget syg. Efter hans død ringede [REDACTED], og de mødtes. [REDACTED] fortalte, at bankdamen havde sagt, at hun og hendes søster skulle have 500.000 til deling, og [REDACTED] spurgte, om de var tilfredse med det. Hun svarede ikke direkte. Hun anede ikke, hvad deres far havde, da han aldrig snakkede om pengesager med dem, så det var svært at vide, om det var rigtigt. Hun spurgte [REDACTED] om pengene i Tyskland, og [REDACTED] sagde, at de var væk. [REDACTED] sagde, at hun gerne ville have advokat [REDACTED] til at ordne tingene. Det talte hun med [REDACTED] om, og de blev enige om, at de også ville have deres egen advokat med. [REDACTED] var meget i tvivl om, det var rigtigt, hvad [REDACTED] sagde med pengene i Tyskland, da både [REDACTED] og hendes mor mente, at der var penge.

[REDACTED] har forklaret, at han har været advokat i over 30 år. Han har været autoriseret bobestyrer i mange år. Han rådgav [REDACTED] og [REDACTED] i forbindelse med oprettelse af testamente i 2004. Han blev kontaktet igen af [REDACTED], da [REDACTED] var død, da [REDACTED] og [REDACTED] børn ønskede et møde. Mødet hos [REDACTED] blev dog aflyst, da børnene ønskede at have deres egen advokat med. I stedet blev der afholdt et møde på advokat [REDACTED] kontor i december 2011. Han har ikke notater fra mødet. Han mener at huske, at de på mødet drøftede, om det kunne lade sig gøre med et

privat skifte. De talte om værdier på ejendom og bil. Vedrørende fordeling af arv drøftede de, at [REDACTED] skulle have mest muligt, da det fremgik af testamentet. 3/4 må være det, de har lagt til grund, da det er det, han har udarbejdet boopgørelse efter, men han husker ikke præcist, hvad de talte om i forbindelse med arvefordelingen. Han husker heller ikke, om de på mødet fortolkede på testamentets bestemmelser. Der var forskellige ting, som ikke kunne afklares på mødet, bl.a. en konto i Tyskland, og en kapitalpension, men det var hans forventning, at det ikke ville give anledning til problemer. De fik skiftefuldmagter, og indgav anmodning om privat skifte. Han udarbejdede efterfølgende boopgørelse ud fra det, de havde talt om. Den var kun foreløbig, og den skulle godkendes af parterne. Advokat [REDACTED] sendte ham efterfølgende en mail om en overførsel på ca. 30.000 euro. Han husker ikke præcist, hvad de drøftede om dette beløb. Han husker, at han senere udarbejdede en ny boopgørelse med gavebeløbet på det 30.000 euro i. Han fik ikke i forbindelse med bobehandlingen yderligere oplysninger om [REDACTED] økonomi. Efterfølgende har han deltaget i møde med Tønder Bank i forbindelse med kapitalpensionen og begunstigelsen heri. Han husker, at daværende bankdirektør [REDACTED] tilbød at betale 50.000,- kr. til [REDACTED], da han godt kunne se, at banken burde have reageret aktivt på [REDACTED] henvendelse kort inden [REDACTED] død. Det var bankdirektørens opfattelse, at banken burde være taget ud til [REDACTED] for at få begunstigelsen indsat, sådan som det var aftalt for længe siden. Han husker ikke, om han kort forinden [REDACTED] død blev ringet op af [REDACTED] vedrørende testamentet, men det er muligt.

Parternes synspunkter

[REDACTED] har til støtte for sin anerkendelsespåstand gjort gældende, at der ikke på mødet mellem advokat [REDACTED], advokat [REDACTED] og [REDACTED] er indgået en bindende aftale om arvefordelingen mellem arvingerne. Arvefordelingen blev end ikke drøftet på mødet. Den af advokat [REDACTED] udarbejdede åbningsstatus og boopgørelse var kun et udkast, som skulle godkendes af alle parter. Dokumentet er da også ændret efterfølgende. Sagsøgeren er derfor ikke bundet af det første udkast til boopgørelse og arvefordelingen heri.

[REDACTED] har endvidere gjort gældende, at testamentet oprettet af [REDACTED] og [REDACTED] skal fortolkes som et udvidet samlevertestamente, idet det klart har været [REDACTED] ønske, at [REDACTED] skulle arve mest muligt. Ud fra parternes adfærd, er der ingen tvivl om, hvad de har ønsket for hinanden. Betingelserne for at oprette samlevertestamente er opfyldt, idet parret havde samme bopæl 2 år ud for [REDACTED] død. Det har ved fortolkningen af testamentet ingen betydning, at [REDACTED] ikke var indsat som begunstiget i [REDACTED] kapitalpension, idet dette klart beror på en fejl, som daværende Tønder Bank også har indrømmet. [REDACTED] ønsker om, at [REDACTED] uden om de andre

arvinger skulle have de penge, han havde på kontoen i Tyskland, bestyrker den antagelse, at han har ønsket, at [redacted] skulle have så meget som overhovedet muligt.

De sagsøgte, [redacted] og [redacted], har til støtte for deres frifindelsespåstand gjort gældende, at der på mødet i december 2011 blev indgået en bindende aftale om arvefordelingen, og at [redacted] er bundet heraf i kraft af den af hende afgivne skiftefuldmagt, og advokat [redacted] stillingsfuldmagt, jf. aftalelovens § 10. Advokat [redacted] har på baggrund af det på mødet aftalte udarbejdet en boopgørelse med arvefordelingen 1/4 og 3/4, og dette binder [redacted]. [redacted] var gennem hele forløbet klar over, at det var fordelingen med 3/4 der var aftalt, og det er derfor uden betydning, om aftalen er underskrevet af [redacted] eller ej.

[redacted] og [redacted] har yderligere gjort gældende, at det oprettede testamente ikke kan fortolkes som et udvidet samlevertestamente, idet ordlyden ikke siger, at parret ønsker at arve hinanden som ægtefæller. Parret har ikke taget stilling til, om de har ønsket at begrænse børnenes arv ud over tvangsarven, og dette kan derfor ikke uden videre lægges til grund. Havde det været parrets ønske, at de skulle arve hinanden efter et udvidet samlevertestamente, har parret haft rig mulighed for at ændre deres testamente efter de nye regler trådte i kraft 1. januar 2008. Dette er ikke sket. Der er derfor ingen særlige holdepunkter for at antage, at parrets testamente skal fortolkes som et udvidet samlevertestamente. Heller ikke [redacted] adfærd tyder på, at han ville begunstige [redacted] som en ægtefælle. Dette bestyrkes af, at [redacted] har valgt, at det er hans døtre, der skal arve kapitalpensionen, og ikke [redacted]. [redacted] har haft talrige muligheder for at ændre testamentet til et udvidet samlevertestamente, og indsætte [redacted] som begunstiget i sin pensionsopsparing. Dette har han ikke gjort. Bevisbyrden for, at testamentet skal fortolkes som et udvidet samlevertestamente, er derfor ikke løftet. Desuden opfylder parret ikke samlivskravet ved oprettelsen af testamentet i 2004.

Endvidere har [redacted] og [redacted] gjort gældende, at [redacted] har fortiet væsentlige oplysninger, og forsøgt at formindske boet ved at undlade at fortælle om de 30.000 euro, som hun modtog af [redacted] i maj 2011. Nu prøver [redacted] at fragå den indgåede aftale om arvefordelingen. [redacted] har allerede fået meget mere, end hvad der fremgår af testamentet - hendes arvebrøk er ændret fra 1/2 til 3/4, og hun har uden om boet modtaget de 30.000 euro. Der er intet, der tyder på, at afdøde [redacted]s ønske var, at [redacted] skulle arve endnu mere. Der skal derfor holdes fast i hans bestemmelse om, at børnene skal have hele deres tvangsarv.

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter vidneforklaringen fra advokat [REDACTED] lægger retten til grund, at den boopgørelse, som blev udarbejdet efter mødet i december 2011, alene var et udkast. Boopgørelsen blev senere ændret på flere punkter. Advokaten har endvidere forklaret, at han ikke husker, om emnet omkring fordelingsbrøken blev drøftet særligt på mødet. Retten finder det herefter ikke bevist, at der mellem parterne blev indgået en endelig og bindende aftale om fordelingsbrøken. Advokat [REDACTED] udfærdigelse af boopgørelse med angivelse af fordelingsbrøken som værende 3/4, findes derfor ikke at være bindende for [REDACTED].

Det testamente, som [REDACTED] og [REDACTED] oprettede den 12. februar 2004, blev udfærdiget og underskrevet før der var fremsat lovforslag om arveloven af 2008. Begrebet udvidet samlevertestamente var derfor ikke et kendt begreb på testamentets oprettelsestidspunkt. Om parrets testamente skal fortolkes som værende et udvidet samlevertestamente, beror således på en konkret fortolkning af omstændighederne, og en vurdering af, om dette har været [REDACTED] ønske.

Det kan lægges til grund, at [REDACTED], efter han i foråret 2011 fik konstateret en dødelig kræftsygdom, overførte et beløb på ca. 30.000 euro til [REDACTED]. Efter [REDACTED] forklaring herom, var det [REDACTED] ønske, at disse penge skulle gå til hende uden om boet, og uden de øvrige arvingers viden. Dette bekræftes af det faktiske hændelsesforløb.

For så vidt angår [REDACTED] kapitalpension, finder retten det efter de afgivne forklaringer af [REDACTED] og advokat [REDACTED] bevist, at det var en fejl, at [REDACTED] ikke blev indsat som begunstiget i [REDACTED] kapitalpension. Retten har herved særligt lagt vægt på forklaringerne om, at banken efterfølgende tilbød [REDACTED] en kompensation herfor. Dette bekræfter, at det var [REDACTED] ønske, at begunstige [REDACTED] i pensionen.

Herefter, og efter en samlet fortolkning af de konkrete omstændigheder, finder retten det bevist, at det har været [REDACTED] ønske at begunstige [REDACTED] mest muligt. Retten har ved vurderingen særligt lagt vægt på [REDACTED] forklaring om parrets ønsker og handlinger, at [REDACTED] før sin død overførte et stort pengebeløb til [REDACTED], samt at parret i øvrigt har gjort, hvad de troede var tilstrækkeligt, for at sikre hinanden så meget, som det var muligt. Parrets testamente skal derfor fortolkes som et udvidet samlevertestamente.

Det bemærkes, at parret opfylder betingelserne i arvelovens § 88, da parret ved [REDACTED] død havde boet sammen og levet i ægteskabslignende forhold i mere end to år.

Såfremt der måtte have været en eventuel fortielse eller anden illoyal adfærd fra Bente Lucie Sørensen side efter Kari Holten død, kan dette under alle omstændigheder ikke få bestemmende indflydelse på fortolkningen af afdødes ønsker i relation til testamentet.

A. Møys og T. Møys tilpligtes herefter at anerkende, at testamentet mellem Bente Lucie Sørensen og Kari Holten skal fortolkes som et udvidet samlevertestamente, hvorfor Bente Lucie Sørensen skal arve 7/8 i boet efter Kari Holten.

Efter sagens udfald skal A. Møys og T. Møys betale sagsomkostninger til Bente Lucie Sørensen.

Sagsomkostningerne fastsættes efter sagens værdi og omfang til 70.000,- kr. til dækning af advokatomkostninger.

Thi kendes for ret:

De sagsøgte, A. Møys og T. Møys, tilpligtes at anerkende, at Bente Lucie Sørensen i boet efter Kari Holten skal arve 7/8.

De sagsøgte, A. Møys og T. Møys, skal inden 14 dage betale 70.000,- kr. i sagsomkostninger til sagsøger Bente Lucie Sørensen.

Lotte Katharine Lyst

dommerfuldmægtig

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Sønderborg, den 4. juli 2013.

Lis Nielsen, specialfuldmægtig